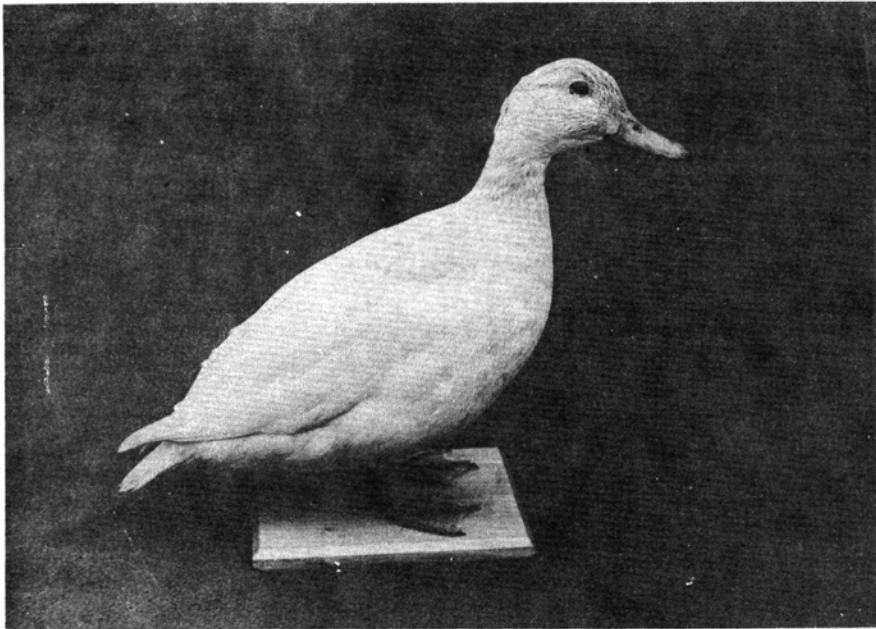

Fehér tőkés réce (Anas platyrhynchos L.) Gyomaendrőd határában

SOLTI Béla
Gyöngyös, Mátra Múzeum

ABSTRACT: Author reports on the occurrence of a white coloured mallard (*Anas platyrhynchos*) in the fields of Gyomaendrőd (Great-Plain of Hungary).

Csaknem teljesen fehér tőkés récét ejtett el FARKAS Károly vadász 1985. nov. 26-án Gyomaendrődnél, a Körös-ártéren. A madárnak csak a fején és a nyakán voltak kissé barnás tollak, ill. a vállán és a begyén egészen halvány sárgásbarna fuvallat. A tollazat többi része teljesen fehér. Csőre zöldessárga, lába sárga, szeme viszont nem piros, hanem sötét színű volt. A madár kipreparálva elejtőjének birtokában van.

Fehér tőkés réce (*Anas platyrhynchos* L.)

Dr. SOLTI Béla
Mátra Múzeum
GYÖNGYÖS

KÖNYVISMERTETÉS:

SASVÁRI Lajos: Madárökológia I-II Akadémiai Kiadó, Budapest 1986.

Az utóbbi évtizedekben egyre jobban előtérbe kerültek az ökológiai kutatások. Ezek az élővilág olyan általános érvényű szabályait és törvényszerűségeit tarták fel, melyek átfomálták az emberiség gondolkodását, és kihatottak gazdasági tevékenységére is. Ma is világviszonylatban intenzíven foglalkoznak vele. Komplex vizsgálókat végeznek annak elősegítésére, hogy természeti erőforrásaink fokozott kiaknázása mellett is fenntartsák Földünk élővilágának egyensúlyát.

SASVÁRI Lajosnak az Akadémiai Kiadó - Korunk tudománya sorozatában megjelent kétkötetes kis könyve az ökológia főbb területeit kizárólag az ornitológia szemszögéből tekinti át, s mint ilyen, egyedülálló a hazai irodalomban. A témának ilyen módon való lehatárolása azért is lehetséges, mert az ornitológiának igen jelentős szerepe volt az ökológiai kutatások kibontakozásában és felfutásában. A könyv első kötetében a faunisztikai felmérések módszereit, az energiagazdálkodást, a táplálékszerzést és -összetételt, és a madarak védekező stratégiáját tárgyalja. A másodikban a szelekciós mechanizmusokkal, a szaporodás ökológiájával, populációdinamikával, a populációk kapcsolatával és a madárközösségek szerkezetével (niche-elemzés) foglalkozik.

A szerző célja - mint előszavában is írja - kettős. Egyrészt bebizonyítani, hogy a tudományos természetvizsgálódásban nélkülözhetetlen a madártan, másrészt ösztönzi az érdeklődőket az ökológia e sajátos ágazatának művelésére is.

A grafikus ábrákkal gazdagon illusztrált munka a sok helyütt meglehetősen speciális, szakmai nyelvezete ellenére nemcsak a szakembereknek, hanem a madárvilág - és általában a természet - életének belső törvényszerűségei iránt érdeklődők számára is hasznos olvasmány.

Dr. SOLTI Béla
Mátra Múzeum

KÖNYVISMERTETÉS:

MÁTYÁS Csaba (szerk.): Nemesített erdészeti szaporítóanyag-ellátás. Akadémiai Kiadó, Budapest 1986.

A hazai erdőgazdálkodásban hosszú idő óta törekvés, hogy az erdőszítések nem nemesített szaporítóanyaggal végezzék (ez eddig kb. 25 %-ban valósult meg). Ennek megfelelően az erdészeti növény nemesítés az utóbbi évtizedekben rohamos léptekkel fejlődött, és úttörő szakasza tulajdonképpen le is zárult. Elméletét és alapjait kitűnően tárgyalja TOMPA - SZIKLAI: Erdészeti növény nemesítés (Budapest, 1981) c. könyve.

A MÁTYÁS Csaba által szerkesztett, és az Akadémiai Kiadó gondozásában megjelent könyv az erdészeti növény nemesítés eredményeinek gyakorlati alkalmazásával, a nemesített szaporítóanyag-ellátással foglalkozik. Bevezetőjében KERESZTESI Béla a nemesítés szerepét ismerteti a magyar erdőgazdálkodásban, majd a szerkesztő a nemesítés alapjait, a genetikai változékonyság szerepét tárgyalja az erdei ökoszisztémákban. Ezután gyakorlatibb témák következnek, mint az erdészeti fajtakisérletek létesítése és értékelése, továbbá a fajták és a szaporítóanyagok minősítése, forgalmazása. De foglalkozik a nemesített magtermesztéssel és a vegetatív szaporítás gyakorlatával is. Végül a szakemberek számára jól használható összefoglalót ad a jelenleg természetbe vonható erdészeti fajtákról, fajtajelöltekről. Megadja többek között ezek fajhozamát, termőhelyigényét, és az egy ha-ra ültetendő darabszámot is.

A nyolc főnyi szerzőgárda - mind a hazai erdészet jeles szakemberei - által írt munka tehát főként gyakorlati erdőművelőknek (erdőmérnököknek, erdészeknek) szól, de már az erdészeti vonalon tanuló fiataloknak is nyugodtan ajánlhatjuk.

Dr. SOLTI Béla
Mátra Múzeum